Föreningen Gamla Carlscrona

Medlemsblad

Kaulskroniten

1-93

Kallelse

Härmed kallas Föreningen Gamla Carlscronas medlemmar till

ÅRSMÖTE

torsdagen den 25 mars 1993 kl. 19.00 i SPARRESALEN

Program:
- Förhandlingar
- Utdelning av stipendium
- Björn Eyvind Swahn visar: Från fågelsjön över savannen till gorillornas berg.

Välkomna

Föreningen Gamla Carlscrona Postgiro 64 48 62-5
Organisationsnummer 835000-3482

Kaulskroniten medlemsblad för Föreningen Gamla Carlscrona, Nr 1, 1993
8:e årgången. Upplaga 4.500 ex.
Föreningen Gamla Carlscrona, Borgmästaregatan 1, 371 31 Karlskrona
Tfn: 0455-101 91 Telefonsvarare: 101 90
Redaktör:
Sten A. Petersson, Tobias väg, 370 22 Drottningsskär, tfn: 0455-394 27
För uppgifter i medlemsbladet ansvarar resp. författare.

Ordföranden har ordet!

Föreningen Gamla Carlscrona står i främsta ledet bland hembygdsföreningarna i landet när det gäller medlemsantalet, och det i sådana här sammanhang ganska imponerande talet 5.000 kan vi lämpligen uppnå under 1995, då föreningen fyller 50 år.

Den som mer än någon annan kan ta åt sig äran av att föreningen är så stor, är Bert Svanstein. Som ordförande under hela 70-talet såg han medlemsantalet växa – eller rättare: såg han till att medlemsantalet växte – från mindre än 300 till mer än 3.000.

Det är också i hög grad hans insatser i Föreningen Gamla Carlscrona som har föranlett Sveriges hembygdsförbund att under 1992 års riksstämma i Uppsala tilldela honom förbundets ganska exklusiva förtjänstplakett.

Till yttermera visso har Karlskrona kommun belönat honom med 1992 års kulturpris.

På hela föreningens vägnar gratulerar jag Bert och tackar honom både för hans mångåriga insatser för Gamla Carlscrona och för att han som mottagare av dessa prestigefyllda utmärkelser fortsätter att sprida glans över föreningen.

Bland nästan 5.000 medlemmar är naturligtvis den geografiska spridningen stor. Långa avstånd till Karlskrona gör det svårt eller rentav omöjligt för många att delta i våra stadsvandringar, konserter eller föredrag. Därför är våra publikationer oumbärliga för kontakten mellan medlemmarna och föreningen.

Alla som förser oss med textmaterial till Kaulskroniten och inte minst författarna till våra böcker gör en ovärderlig insats, inte bara genom att dokumentera livet i Karlskrona utan också genom att tillhandahålla förbindelselänkar mellan föreningen och karlskroniter i förskringringen. Jag fylls ofta av beundran inför det hängivna och oegennyttiga arbete, som tar sig uttryck i de manuskript som medlemmarna förser oss med.

Förra numret av Kaulskroniten upptogs till större delen av två bidrag, det ena författat av Sten Engsmark, född 1906, och det andra av den betydligt yngre Anna Hjalmarsson.

Annas medverkan vill jag gärna se som ett glädjande tecken på att även ungdomen har intresse för lokalhistoria.

Ibland har jag tillfälle att hjälpa skolungdomar med specialarbeten och andra uppgifter med anknytning till Karlskronas historia. Inspirerad bl a av Blekinge läns hembygdsförbunds intresse för sådan samverkan, ämnar jag under 1993 försöka utveckla kontakterna mellan föreningen och skolorna i Karlskrona.

På tal om ungdomar: föreningen har ju fått förtroendet att förvalta de tillgångar som Sällskapet Jultomtarna efterlämnade, när det upplöstes 1977. Ur Jultomtefonden delar vi i enlighet med statuterna ut stipendier till ungdomar som ägnar sig åt kulturell verksamhet. Det fonderade beloppet är emellertid så pass ringa, att avkastningen inte på långt när räcker till ett årligt stipendium av något så när tidsenlig storlek.

Jag tar mig därför friheten att vädja till våra medlemmar om bidrag till Jultomtefonden, så att vi kan ge ambitiösa och duktiga ungdomar en välförtjänt och värdefull uppmuntran. Skicka gärna en slant till postgirokonto 64 48 62-5 med en anteckning om att det är Jultomtefonden som Du vill stödja.

En förening som har synnerligen offervilliga medlemmar är Marinens Musikkårs Vänner. Man kasserar in flera tiotusental kronor extra när de 2.000 medlemmarna skickar in sina årsavgifter. Med så hängivna supporters är det kanske inte så konstigt att vänföreningen haft sådan framgång i sin kamp för militärmusikens fortbestånd i Karlskrona. Jag tror att alla Gamla Carlscronas medlemmar delar min glädje över att musikkåren är räddad och att de alla instämmer i mina gratulationer.

Till sist: observera uppropet (sid 7) från en medlem som med både text och arktitekturmodeller dokumenterar stadsfarmerna och därmed på ett mycket förtjänstfullt sätt förverkligar ett av föreningens viktiga syften, nämligen "att samla bidrag till Karlskronas historia, samt att i skrift och bild återgiva desamma".

Lennart Kloo

MEDLEMSAVGIFTEN

Genom beslut av årsmötet 1992 höjdes medlemsavgiften fr o m 1993 från 25 till 30 kronor.

Efter moget övervägande har styrelsen beslutat föreslå att avgiften för 1994 höjs ännu ett steg till 35 kronor.

Enligt en utredning av vår kassör uppgår kostnaden per medlem för lokaler, porto, matrikel, medlemsblad och avgift till Sveriges hembygdsförbund till kr 39:80!

Beslut fattas av årsmötet den 25 mars.

Ove Larson, författare till boken "Där har jag mina rötter" som föreningen gav ut 1981, har skrivit denna lilla artikel om brödet i Karlskrona.

Vårt dagliga bröd

av Ove Larson

När man idag ser utbudet av plastförpackat bröd här i storstaden – tråkigt och allt annat än aptitretande – frågar man sig ofta: Varför är det så svårt att få tag på gott och näringsriktigt bröd i våra dagar?

Visst kan man fortfarande hitta ett och annat litet bageri ute i landet, som med kärlek och omsorg bakar vårt dagliga bröd, men dessa bagerier blir år från år allt färre, och ersätts med stordriftsanläggningar, där ingen mänsklig hand klämmer på brödet, förrän det ligger på hyllan i storköpet i sin plastpåse. Men det är ofta förrädiskt att tro, att detta plastbröd är bakat i arla morgonstund, bara för att det känns mjukt i sin förpackning. Det finns idag många metoder för tillverkaren att förleda konsumenten härvidlag. Tro inte heller att brödet innehåller enbart mjöl, jäst och salt.

Ibland går tankarna bakåt i tiden. Man gör jämförelser mellan då och nu. Så ock nu vad gäller brödet.

Jag tror jag utan överdrift kan säga att brödet förr var en betydligt viktigare del av vår föda, än vad det är nuförtiden. Varför skulle annars Socialstyrelsen gå ut och uppmana oss att äta 6-8 skivor om dagen? Det behövde ingen uppmana till i min barndom.

Brödet var huvudbeståndsfödan i många hem. Barnkullarna var stora, och de ekonomiska resurserna var små, men till bröd förslog oftast pengarna. Det var många limpor per dag, som gick åt i dessa familjer. Stekflott eller sirap fick ibland ersätta smöret på brödet.

Man såg dagligen barn bära hem stora påsar med bröd från bagerierna. Det var färskt, nybakat bröd, men också vad som kallades för gammalt bröd, som köptes till halva priset. Och det brödet var inte äldre än att det var bakat föregående dag och överblivet vid den dagens försäljning. Vilken tillverkare eller butiksföreståndare vill idag vara så ärlig?

I Karlskrona fanns på den tiden många småbagerier med några få anställda, men också några större sådana. Jag räknar till tre ja faktiskt fyra större bagerier, men fördenskull inte försedda med de automatiserade produktionslinjer som dagens brödtillverkning tydligen kräver. Jag tänker på Stora Bageriet, som låg vid Ronnebygatan i närheten av handelshamnen. Ett annat var Ruth's bageri i Kalvhagen, även känt för sina utsökta kaksmulor. Och naturligtvis skall vi inte glömma Alfred Johanssons Bageri vid Amiralitetsgatan. O, du härliga "Alfreds grova"!

Dessa bageriers bröd fanns dagligen att tillgå i de överallt förekommande mjölkaffärerna.

Den, som i sitt dagliga värv hade anknytning till marinen, kunde inhandla färskt, nybakat bröd från Kronobageriet på Stumholmen i Flottans Proviantbod. Hur många ankarstocks- eller "kuse"-smörgåsar har man inte ätit i sin dag. Men även deras limpor var av allra högsta kvalitet.

Läsaren kanske tycker att jag håller mig för mycket till det grova brödet. Det fanns även andra delikatesser. Tänk Er färska rågskorpor! Det var innan brödrosten hade blivit var mans egendom. Färska rågbullar inte att förglömma, ej heller de släta bullarna, som man fick till chokladen när man kom hem från skolan på eftermiddagen. Jag sitter här och blir sugen.

Julen är över när jag fäster dessa funderingar på pränt, men det kommer mig ändock att tänka på en företeelse, som var vanlig vid jultid i min barndoms Karlskrona. Jag tänker på det vi kallade för julkakor och som fanns att tillgå i bagerier och mjölkaffärer. Till formen liknade de vår tids pepparkaksgubbar, -gummor, -grisar o.dyl., bara med den skillnaden att de var tjockare, ljusa till färgen, spröda till sin konsistens och säkerligen mest bestående av mjöl, vatten och socker. De var färgrikt målade med karamellfärg och kostade 2 öre stycket. Det var en riktig godsak för barnen.

Det förekom också något som kallades för "påbröd". Expediten stoppade helt enkelt ned i brödpåsen – vid kontantköp – några extra kakor, som vid jultiden kunde bestå av tidigare beskrivna julkakor. Det var kanske en föregångare till senare tiders kassarabatt eller återbäring. I varje fall var det populärt bland oss barn, som kivades om påbrödet så snart vi kommit ut på gatan.

En annan form av bröd, som fanns i min barndoms brödbutiker vid jultiden, var julhästen eller julkusen. Den var bakad av vetedeg med flätad svans och man, och hade russin till ögon. Den var ganska stor, och räckte gott till flera personer, om man nu var så grym att man ville bita i den vackra hästen. Min far, som var uppväxt i skogsbygderna norr om Bräkne-Hoby, berättade om hur han som barn varje julafton fick en sådan julhäst. Den ställde han på spiselhyllan för att förtäras först i slutet av januari i samband med hans födelsedag.

Kanske har jag gjort Socialstyrelsen en tjänst med dessa rader om brödets förträfflighet. Nu skall i varje fall jag själv gå till affären och se om jag kan hitta något gott bröd.

UPPROP

P g a studier har min stadsfarmsforskning legat i träda de senaste åren, men jag avser nu att fortsätta med att gräva i stadens ytterområdens historia. Mina efterlysningar i Kaulskroniten 1-88 och 1-89 har gett en mängd mycket värdefullt material, men åtskilligt återstår. Stadsfarmerna var/är belägna på ursprungligen arrenderad mark utanför stadsplanerat område i Karlskrona och således belägna huvudsakligen norr om Sunna Kanal. Endast ett fåtal farmer återstår idag, men som mest fanns det ett fyrtiotal i form av jordbruk, handelsträdgårdar eller villor. Jag efterlyser information (foton, ritningar, tidningsurklipp och personhistoria) i första hand avseende följande farmer:

Hedvigsdal, Intaget, Höganäs (tidigare Oxhagen), Annebo, Casa-Nova, Hvita Krog, Sunnadal, Sunna, Ekebo, Stora Mossen, Lilla Mossen, Bergåsa, Gräsvik, Villa Marieberg, Rosenborg, Nyhem, Gullaberg, Rosta (ej att förväxla med farmen Rostad), Klinteberga (tidigare Wallen), Gamla Stadsträdgården, Borgmästareängen, Fattiglyckan, Gullbärna, Ekeberg samt Vega.

Jag vill samtidigt framföra ett stort tack till alla som har hjälpt mig med material under årens lopp.

Stig Larson
Idunavägen 26
371 41 KARLSKRONA
Tel: 0455/826 09

RUNE HILLBOM

Under hösten 1992 avled Rune Hillbom.

Bland författare till Föreningen Gamla Carlscronas skrifter intar han en särställning i kraft av såväl produktionens omfattning som dess kvalitet.

Genom sin fullödiga lokalhistoriska forskning har han för all framtid berett sig själv en plats i föreningens och Karlskronas hävder.

Läst om Karlskrona

I Blekingeboken 1992, som kom ut strax före jul, finns flera artiklar som alla "personer med intresse för Karlskrona" (som det heter i Föreningen Gamla Carlscronas stadgar) kan ha behållning av att läsa.

Särskilt vill jag rekommendera Paul Langemarks uppsats "En köpmansgård i Karlskrona", som behandlar den Bergqvistska gården och handelshuset med adress Borgmästaregatan 19.

En annan intressant uppsats är författad av Svante Warfvinge och handlar om en pionjär inom den lokala fotohistorien, apotekaren Bror Adolf Söderström (1818–1906).

Framställningen är illustrerad bl a med bilder från Stortorget, Ronnebygatan och Coopmans backe, tagna redan på 1840- och 50-talen.

Föreningen Gamla Carlscrona är ju ansluten till Blekinge läns hembygdsförbund, men jag vill gärna påminna våra medlemmar att man kan gå med i hembygdsförbundet som personlig medlem.

Det kostar bara 75 kronor, inklusive ett exemplar av Blekingeboken. Vill man retroaktivt bli medlem för 1992, kostar det bara 50 kr. Sätt in avgiften på postgiro 7 15 21-9 eller ring mig, tel 0455–303 54.

Den som är intresserad av inte bara historia utan även historier med anknytning till Karlskrona kan få sitt lystmäte i ett par fylliga häften, sammanställda av Ragnar Terning. Denne, som var född i Karlskrona och i många år verksam inom Marinen, samlade historier från Karlskrona och andra marina miljöer till en aptitlig "Humorkompott". Det andra häftet, betitlat "Åkermaniana m m", har förutsättningar at roa alla karlskroniter med hågkomster från Högre Allmänna Läroverket på 20- och 30-talen. Utom den legendariske lektorn Malte Åkerman möter man sådana personligheter som Calle Unger, Emil "Räven" Rundkvist, August "Galten" Hallenberg och rektorn Nils Alsén.

Häftena kan man beställa hos Anders Terning, tel 08-776 37 73.

Lennart Kloo

Föreningslokalen

Öppet onsdagar 17.00 - 19.00, sep- april.

En liten förening 50-årsjubilerar i Karlskrona

Av Bert Svanstein

Efter välvilligt bemötande från vännen och redaktören (för denna charmanta skrift) Sten A. Petersson har jag tagit mig friheten att presentera en liten idrottsförening – Sportklubben Frigg –, som verkat i staden i femtio år. Självfallet är jag helt införstådd med att idrott inte primärt tillhör Gamla Carlscronas uppgifter. Men ett undantag kanske ändock kan vara motiverat.

Just den dag då Bomässan 1993 invigs – närmare bestämt den 31 juli 1993 – kan Frigg jubilera. Med andra ord klubben är t o m några år äldre än vår kära hembygdsförening, som uppnår samma åldersgräns 1995.

Nåväl, varför bildas en förening? Personligen har signaturen varit en vän av föreningsliv ända sedan skolåren. Som tioåring var jag med och bildade en liten handbollsklubb IK Stål, som höll till uppe vid Vallgatan i KA 2:s dåvarande gymnastiksal. Jag minns mycket väl de gröna tröjorna med ett blått triangelmärke med namnet märkt. Livslågan slocknade dock snart, men det var roligt så länge det varade.

Bror Angelins tecknade figur i BLT. Vid bordtennisbordet.

En ny liten förening tillkom under de tre sista gymnasieåren, och här kan man verkligen tala om kamratskap. Sex läroverkspojkar bildade en trivselklubb Tellus, vars ännu bevarade protokollbok då och då lockar mitt intresse för återupplevnad av styrelsemöten, idrottstävlingar, allmänbildningstävlingar m m. Alla medlemmarna skulle pröva på alla former av styrelseuppdrag, och jag förstår fuller väl, att förre drätselkammarordföranden Eric Gustavsson, som var far till en av medlemmarna, ville lyssna och lät dörren stå öppen till vårt "sammanträdesrum". Ordföranden måste ju ställa konsekventa beslutsförslag, sekreteraren måste föra protokollet på sätt, som alla uppfattat besluten ifråga. Kassören skulle redovisa finansläget, tio öre i veckan hade var och en att erlägga i avgift.

Så kom studentmössan på våra huvuden, och då skildes våra vägar. Slutprotokollet med beslut om fördelning av idrottsredskapen medlemmarna emellan var "festligt".

Ett skäl till det snabba uppbrottet var, att några av medlemmarna omgående ryckte in till militärtjänstgöring. Själv var jag bara 18 år, och ännu återstod en del månader till mönstringen. Denna tid tillbringade jag med att bankjobba, och det var under denna tid, som SK Frigg tillkom. Givetvis var Tellus med i tankarna, när en lördagskväll den 31 juli 1943 Härvid Gyllsdorff och jag tog beslutet att bilda en förening. Två medlemmar påtog sig de tunga styrelseuppdragen, själv blev jag ordförande och skattmästare, medan Gyllsdorff blev sekreterare och vice ordförande.

Vi hade verkligen stora mål, och nu efteråt måste konstateras, att den ungdomliga initiativkraften verkligen fick fritt spelrum. Ingen av oss misströstade, medlem 3, 4 och 5 anslöt sig, och snart var vi så många, att vi kunde dela upp oss i lag för handbollsspel ute på KFUM:s Ekudden.

Klubblokal anskaffades i det lilla trähuset, som på sin tid låg mitt emot Sven Lindbloms grönsaksaffär vid Östra Köpmangatan. En snäll släkting till en medlem, tillika snickare, timrade ihop ett bordtennisbord. Så uppsöktes Rolf Nilsson i sportaffären vid Stortorget (Föreningsbankens nuvarande lokaler) och här inköptes grönvita tröjor till handbollslaget. Knappt fyra månader efter starten debuterade föreningen i tävlingar i handboll och bordtennis.

Resultat anser jag inte tillhöra denna skrift, men jag har svårt att förneka mig nöjet att berätta om den första handbollsmatchen, då Frigg mötte Sjömanskårens lag, varvid Nils Gynning var domare. Hela gymnastikhuset var fyllt av "hejande" blåkragar, varför debuten blev en mardröm med enbart fyra egna gjorda mål mot åtskilligt flera i "den egna buren".

Utvecklingen gick snabbt, föreningen vann inträde i Riksidrottsförbundet och vissa distriktsförbund. En annan ungdomsklubb vid namn

IK Patria övergick till Frigg, detta sedan "fusionsbeslut" träffats vid sammanträde på konditori Göta. En annan bordtennisklubb Olympia, som höll till i en lokal på Fortifikationsgatan, upplöstes, och nämnda förenings regelrätta bordtennisbord förvärvades. Det var en verkligt rolig syn att beskåda, när friggmedlemmarna kröp under bordet och gav ett sken av "vandrande bord" på väg över Stortorget till Thulins tidigare lokal intill Skandia på Borgmästaregatan.

Föreningen har under de femtio åren haft många klubblokaler. En tid var Savoy hyresvärd, en längre tid höll man till i en gårdsfastighet nära intill Ö. Köpmangatan. Sedan blev det Berggården, och numera sedan en rätt lång tid tillbaka är föreningen hyresgäst i en förnämlig lokal på Långö. Ja, resultaten vill jag förbigå här i denna artikel, men något, som bör sättas på pränt, är att Frigg nådde elitserien i bordtennis med ett ungt lag bestående av grabbar från den egna storkommunen. I sammanhanget bör även erinras, om att Frigg närmast få tillskrivas äran av bordtennissportens genombrott och etablering här i östra delen av länet. Tävlingen om Karlskronakannan sker årligen, jubileumsåret blir det för 39:e gången i rad, föregångaren till denna tävling ägde rum i arbetareföreningens lokaler i korsningen Ronneby-Drottninggatorna hösten 1944.

För att en förening som Frigg har lyckats verka i femtio år fordras givetvis medlemmar med känsla och entusiasm i klubbarbetet. Åtskilliga ungdomar har kanske rent av fått sin första föreningskontakt genom anslutningen till Frigg. Jag minns, att många läroverksungdomar var med, närheten till klubblokalen var naturligtvis påverkande. Min gamle vän, teckningsläraren Bror Angelin såg kanske något annorlunda just på detta. I skoltidningen Hellas skrev han en gång att ett juniorlag från Läroverket benämnt Frigg slog skollaget i handboll.

Sammanhållningen har varit fantastisk i Frigg, och föreningen har haft stor tillgång på initiativrika och kraftfulla ledare. Låt mig här namngiva några, detta utan att på något sätt nedbringa värdet av andras medverkan. Hans Lennart Nilsson, ordförande i 19 år, Lars-Erik Hult och Erik Bergdahl – bägge mångåriga ordförande, Bror Larsson, som även utsmyckade lokalerna med väggmålningar, Börje Pettersson, Gösta Olsson, Sven Isberg, Rutger Jarlenfors och Ebbe Jonsson. Flertalet är hängivna medlemmar i Gamla Carlscrona.

Frigg har väl dokumenterat sin verksamhet. Vart tionde år har jubileumsskrifter producerats, det innebär att den femte skriften lär vara i vardande. Ett medlemsblad Friggaren har utkommit då och då, men den kanske unikaste skriften är 5-årsboken i folioformat, inbunden i halvfranskt band och i endast ETT exemplar. Här är urkunden och de första fem åren väl dokumenterade.

Tuschteckning av Bror Larsson.

Frigg har alltså blivit och är alltjämt en länk i idrottens Karlskrona. Men låt oss inte glömma bort ledare och idrottsmän i föreningar, som nu är försvunna i staden. Här nämns exempel utan rangordning: Pantarholmens SK, Långö AIK, Karlskrona Bollklubb, IK King, Cykelklubben Hogland, IF Tigrarna, IF Göta Lejon, Saltö Bollklubb, Gullberna IK, Björkholmens IF, Karlskrona Gångklubb, Bergåsa IF, Sunna Bollklubb, IK Derby och IF Framtiden. Sistnämnda förening, vars ledare var systrarna Kruse, har sina handlingar förvarade i Gamla Carlscrona.

Må detta lilla inlägg ge en erinran, att inom idrottsutövandet och det rikliga föreningsarbetet i Karlskrona skapas underbara hembygdskänslor. Här möts verkligen Gamla Carlscronas och idrottsrörelsens intressesfärer.

Jag vill gärna avrunda med att citera en av Friggs tidigare jubileumsskrifter. Där uttrycks en önskan, att "Frigg skall bli en klenod i Gamla Carlscrona". Det kanske rent av ligger något i föreningens slogan "Bliv piggare, bliv Friggare".

Min barndoms stad – Karlskrona

av signaturen "en Emigrant"

Kalvhagen liksom andra delar av stan var ganska isolerad. Där fanns byggnader från tobaksindustrin, små enheter som i min barndom hyrdes bl a av idrottsföreningar som utövade brottning, boxning och tyngdlyftning. Den gamle fabrikören Ruben kunde man se åka droska efter två vackra hästar med en ståtlig kusk på kuskbocken. Med var också en fröken Thiel, som passade upp.

En episod

De båda pojkarna låg uppe på uthustaket, som vette ner mot hamnen och gassade sig i högsommarsolen. De kisade ner mot Stockholmsbron och fick se några av stuvargänget, som spanade genom springorna i bron.

"En gädda" skrek Erik och som skjutna ur en kanon störtade båda ner från taket och in på bakgården. Bakom en gammal slipsten plockade de fram en mässingssnara och forcerade vant planket. Snart var de nere vid bron. Sjåarna hade redan gått sin väg för att lossa *"Drottning Sophia"*, som om några timmar skulle fortsätta sin färd mot Stockholm. Pojkarna lade sig ner och sökte i balkspringorna, där de sett gubbarna stå för en stund sedan. Då fick Axel se vad de hade sett – en jättegädda – som stod och slöade i skuggan av bron. Försiktigt och tyst låg de där på magen mot plankorna, som i hettan rapade små fina bubblor av tjära. Erik gjorde en stor ögla på snaran och sköt ner den genom springan en lång bit framför gäddan och drog den sakta mot fisken, som lugnt rörde sig framåt. Blixtsnabbt ryckte pojken till och snaran satt åtstramad strax bakom gäddans huvud. Den slog med stjärten och sträckte tråden så att den skar in i händerna på pojken, som inte vågade släppa efter. "Kryp onner", skrek han till kamraten "kryp onner o ta han". Axel störtade vant över kajskoningen ner på hammarbandet och kröp på balkarna fram mot den plats, där han såg den sträckta snaran. Hasande sig fram var han nu så nära att han kunde nå strängen. Han fattade tag i den och skrek "släpp etter för ja har han". I samma ögonblick gjorde han en överhalning, släppte snaran och dök på huvudet i vattnet. Frustande kom han upp till ytan och försökte ta sig upp, men nedersta kajbalken satt så högt att han inte nådde upp. Erik, som sargat sin hand av den vassa snaran, försökte ta sig ner, men ändrade sig och skrek "Håll i dig i stolpen, ska jau springa etter ekan". I Klockviken låg den lilla eka som några pojkar byggt av lådvirke och mest liknade vad virket varit avsett till. Erik paddlade ut till bron med ett par brädstumpar och var snart framme där Axel hängde vid pålverket.

Han försökte ta sig upp i flytetyget akter ifrån, men genom någon oförsiktig rörelse kantrade detta och hamnade i vattnet. Erik glömde den onda handen och lyckades kravla sig upp i ekan igen och snart hade han också bärgat kamraten. Dyblöta lotsade sig grabbarna tillbaka till Klockviken, förtöjde farkosten och begav sig mot en av de mångfaldiga brädstaplarna, som fanns längsefter hela hamnen. Uppe närmast det av tunnare bräder uppbyggda taket, hade de ordnat till en fördjupning vid ett tidigare tillfälle och där drog de av sig de våta plaggen, som de la så att solen kom åt att torka dem. Under tiden kröp de in så att de ej syntes nerifrån och diskuterade sitt misslyckade fiskafänge.

"Saublar" sa Erik "att han skulle gåu ifrån oss, osåu den fine snauran som jau fick påu den dära Holländaren".

"Dei göur deisamma" tyckte Axel "för jau har hört att dom stora gäddorna som står under broarna smaukar dy och ei håra som träbitar". Men ein såu stor fisk ei dei nog inte många som haur snarjt, misstonne ingen auv grabbarna. Den vau seikert öiver ein meiter long. Såu du huvet på han, dei vau som ein haj".

Så låg pojkarna och resonerade om sitt fiskafänge tills de kunde ta på de torra kläderna och bege sig hem.

"LINDWALLS PIA"

av Percy Milsten

Minnets fyr med korta blinkar
till ett pärlband sammanbundet
skulle leda mellan holmar
sjötrafiken på dess färd
ifrån Borgmästarefjärden
genom smala "Prästasundet"
till den större skärgårdsvidden
på en skumklädd Danmarksfjärd.

Plåtbeklädd och snövit målad
såg den ut som en Lucia
som så milt från Dragsöhällen
spred sitt ljus i många år.
Den av sjöfolk blivit kallad,
mest på skämt, för "Lindwalls Pia"
men idag av hennes fötter
blott man ser ett rostigt spår.

Från Hwita Nabn till Prins Bernadottes hus. Kvarteren längs Kungsbron

av Sten A. Petersson

Bland de manuskript läsarna sänt in under åren är två i stadens historia viktiga stadsdelar bortglömda, Kalvhagen och Kungsbron.

Länsresidenset är väl den byggnad, som mest förknippas med Kungsbron, och uppvuxen i vaktmästarebostället här ligger det mig varmt om hjärtat att med hjälp av några gamla bilder berätta om flydda dagar i dessa min tidiga barndoms kvarter som för mig hade bestämda gränser bestående av, där vår lilla gata Kungsbrogatan mynnade ut, det väldiga okända havet, och i gatans andra ände, den långa Drottninggatan. I söder

Ett tidigt flygfoto, som visar Stumholmen och Kungsbron på 1920-talet. Där det i dag finns en ny park med badplats ligger här ett badhus i trä till vilket träbryggor leder ut. Det gamla kronohäktet har sina rastgårdar kvar mot havet. Närmast Stumholmen finner vi Sparres kasernområde.

avgränsade bastionen Aurora Kungsbron mot örlogsvarvet och i norr, nedanför hästkvarnsberget låg kasern Sparre. Hela detta område avpatrullerades i min barndom av beväpnade vakter och präglades starkt av kriget under 40-talets första hälft.

Längst till vänster på flygfotot finner vi Amiralitetskyrkan och flottans sjukhus med bastionen Aurora och längst ut mot kajen den lilla parken "tårarnas lund", så kallad efter alla avskedsvinkande anhörigas tårar då flottans långresefartyg startade sina resor här ute på redden. I min barndom var det med "Fylgia" Frasse for till främmande länder och lämnade Klaura i "tårarnas lund". Om detta skaldade Sten Ljungqrantz i ett av sina "Backlagsim". "Auyss, farväl min lilla Klaura ta fram ett laukan och gråut ut för nu är Frasse klaur att faura på ossianens bylja ut..."

Vidare ser vi det nyuppförda residenset och längs Alamedan Callerholmska, von Otterska och Wrangelska husen och på andra sidan Alamedan, innan vi åter är vid Ö. Prinsgatans utlopp i Kungsbron vid Sparrekasernerna, det ståtliga Hollströmska magasinet.

Utanför Kungsbron låg Stumholmen, under krigsåren ett aktivt militärt fäste. Här sköts det salut vid kungliga bemärkelsedagar, här lyfte små flygplan mot himlen, Stumholmen var i ett barns ögon ett förbjudet spännande hemligshetsfullt land, på andra sidan Kungsbron. I år är ön, eller rättare sagt ögruppen, då Stumholmen består av flera mindre öar, emellan vilka utfyllning skett, avmilitariserad och i högsta grad aktuell genom Bomässan, Bo 93, som äger rum här och på Sparreområdet.

För generationer av svenska flottister är Karlskrona likvärdigt med Bataljon Sparre och det inrutade militärliv man upplevde här vilket gav upphov till deras benämning av staden "Pinan". Själva kvarteret är lika gammalt som staden men den första militära anknytningen blev det kortlivade militärsjukhus som uppfördes här före stadsbranden 1790. På Björkholmen hade ett sjukhus med plats för 150 patienter uppförts 1697 för flottans och varvets personal. Lasarettet, en enkel träbyggnad, revs för att ge plats åt dockbyggnaderna och verksamheten flyttades över till kasernen för kofferdisjömän med militär tjänstgöring, vilken 1753 uppförts på bastionen Auroras insida. Amiralitetsjukhuset hade plats för 350 patienter men detta blev "en droppe i havet" då den fruktade febersjukdomen Thyphus recurrens anlände med flottan till Karlskrona 20 november 1788. Ett i slaget vid Hogland uppbringat fartyg "Wladislaw" hade burit smittan som snabbt spred sig till svenska fartygen. 1788–1790 insjuknande 13 000 personer i denna epidemi. De sjuka behandlades i tält och privathem då sjukhuset inte förslog. På förslag av fortifikationsmajoren Magnus Ankarsvärd byggde man på bränneritomten inom kvarteret Sparre ett modernt sjukhus som för sin tid saknade motsvarighet i landet. Sjukhuset uppfördes på sensationellt kort tid, troligtvis då det förekom så

många skickliga timmermän i staden. Sjukhuset hann inte bli året gammalt, då katastrofbranden 1790, den 17 juni, ödelade detta, såväl som nästan hela staden Karlskrona. Man lyckades dock med att evakuera de sjuka till Aurorasjukhuset, då branden stannade vid den breda Ö. Amiralitetsgatan (Alamedan).

Före stadsbranden 1790 sträckte sig Bredgatan genom kvarteret Sparre. De gamla kasernerna som nu inrymmer bl a Boverket, kallades tidigare sjömanskårens kasern. Då kronan inköpte hela Sparrekvarteret, blev sydligaste delen av Bredgatan kvar, och den kom att kallas Hästkvarnsgatan, efter den väderkvarn av typ "hästkvarn", ägd av mjölnaren Jonas Söderström, som låg här.

Hollströmska magasinet, en av stadens vackraste 1700-tals byggnader. Fotot är taget vid sekelskiftet och kajen är ännu inte utbyggd fram till östra Prinsgatan och sjömanskårens kasernområde, bakom avskärmningen.

På Lindeblads karta från 1718 finns 2 väderkvarnar inritade. Den nordligaste var belägen på bergets utlöpare, just där Sparres exercishus ligger, medan den sydligares läge var där Alamedan möter Hästkvarnsgatan uppe på appareljen. Denna den södra delen av berget kallades förr proviantberget. Tomterna här, liksom hästkvarnen, hade inköpts av proviantmästaren C Hollström som lät uppföra den vackra fastighet som idag inrymmer utvecklingsfonden, Hollströmska magasinet.

Alamedan hette vid denna tid Östra Amiralitetsgatan. Wachtmeisterstatyn, apparelen och på motsatta sidan, Wrangelska huset (vid bilen), bortom vilket Drottninggatan korsar där allén på Alamedan tar vid.

Vid proviantbergets kaj var vattendjupet så stort att flottans största fartyg kunde anlöpa för att förnya förråden av förnödenheter. Trossöbonden Vitus Andersson, Trossös ägare innan Karlskrona blev till, kallade den brantaste udden på detta berg för "Hvita Nabn" (vita nabben). Före stadsbranden 1790 var sparreområdet bebyggt med ett stort antal privathus varav ett flertal delvis utbrända stod kvar efter kasernernas tillkomst, men från 1840-talet var kronan ensam ägare till samtliga tomter mellan Kyrkogatan och Ö. Prinsgatan. Området avstängdes för allmänheten och så förblev det fram till 1980-talets senare del.

Då Karlskronas backar försvårade tillkomligheten till fastigheterna byggdes många s k apparelјer i staden. Ytterst få finns kvar av dessa men upp till Hästkvarnsgatan leder 2 apparelјer, en från Ö. Prinsgatan och en från Alamedan, båda uppförda av kronan, vilka används än i dag.

Östra Amiralitetsgatan, numera omdöpt till Alamedan, med det lilla hus L.O. Smith bebodde.

Appareljen från Alamedan är ett synnerligen vackert byggnadsverk som tillkom 1861. Från början var den försedd med träräcke men efter ett olyckstillbud ersattes detta 1868 med det befintliga, vackra bröstvärnet i sten.

Den 25 januari 1913 flyttade den åldrade liberalen, f d brännvinskungen och organisatören av svenska arbetarklassen, grundaren till spritfabrikerna på Rejmersholme i Stockholm mm Lars Olsson (L.O.) Smith in i det lilla trähuset med dubbla takkupor, som låg där appareljen tager sin början vid Alamedan.

Appareljen från Östra Prinsgatan uppfördes 1878. Dessförinnan hade en äldre sådan förmedlat trafiken upp i kvarteret.

Uppe på Hästkvarnsgatan fanns tre sprängda brunnar som räknades som stadens mest givande. Längst upp på denna apparelj vilar ett rött, i dag tillbyggt trähus, som uppfördes av flaggjunkaren Eneberg på grunden efter en vid branden 1790 avbränd byggnad. Fastigheten ägdes vid tiden för branden av den välkände kartografen Erik Klint, nobiliserad af Klint. Själv var denne liksom större delen av den manliga befolkningen i Karlskrona i krigstjänst vid brandtillfället. Hustrun med de elva barnen, varav det minsta 1 1/2 år samt hennes åldrige fader fick ta sin tillflykt undan elden i ett valv i varvsmuren. Familjen hamnade några dagar senare på Tromtö gods där man emottogs väl och kom att stanna i mer än ett år.

Ö. Prinsgatan från Drottninggatan med Klints fastighet högst upp på appareljen, i bakgrunden bebyggelsen på Stumholmen.

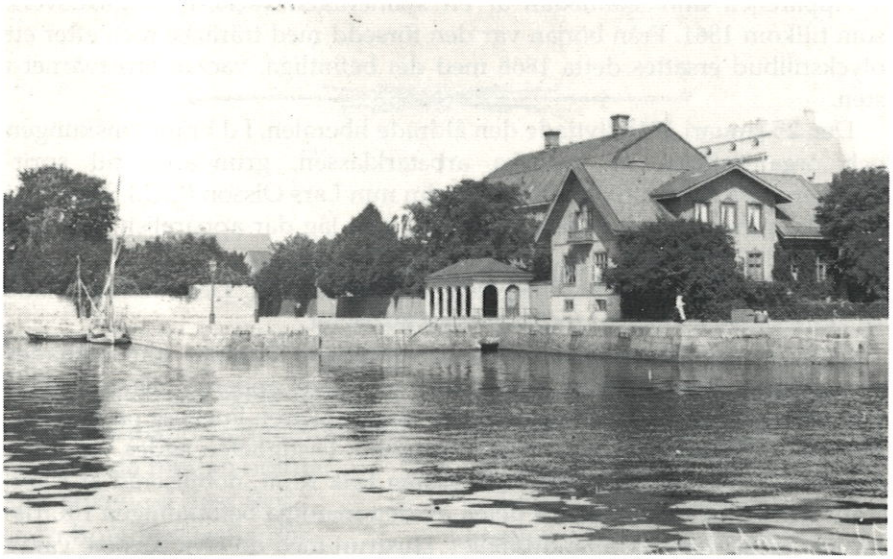

Båtskjulet vid Kungsbrogatan, som ännu fanns kvar i min barndom, var ett kärt lektillhåll. Callerholmska Schweizervillan och bortom denna von Otterska huset, medan residensets byggnader ännu inte uppförts.

Karlskronas bebyggelse bestod av träbyggnader, ofta uppförda på en hög stengrund. Det enda av dessa större hus som ännu är bevarat sedan tiden före brandkatastrofen är von Otterska huset vid Alamedan och Kungsbron. Husen på södra sidan av denna breda gata räddades undan branden. Byggnaden öster om von Otterska huset, närmast kajen, benämnes Callerholmska Schweizervillan. Denna byggnad är en förnämlig barockbyggnad med anor från sent 1600-tal men den råkade ut för en genomgripande modernisering på 1860-talet. Arkitekten Fredrik Scholander som svarade för ombyggnaden var influerad av den rådande schweizerarkitekturen och de hus han lanserade hade denna stil.

Namnet har fastigheten fått vid denna tid då den ägdes av marinlöjtnanten Nils Johan Callerholm. Det är en vanlig företeelse att ett hus uppkallats av någon senare ägare och ej av byggherren, som i detta fall var viceamiralen Olof von Unge, vars vapensköld återfinnes i Amiralitetskyrkan. Vid tiden för stadsbranden ägde excellensen, riksrådet Johan Snoilsky fastigheten, varefter följde kammarherren af Dahlman, kompaniskrivare Uhrlin, löjtnant D M Hawerman, efter vilken fastigheten övertogs av sonen C.O. Hawerman, löjtnant C.J. Melander, samt från 1847 löjtnant Callerholm som fick ge fastigheten namn. Detta som ett exempel på hur det ofta är med namn på gamla Karlskronafastigheter. I min barndom vid

Så här såg hörnet Alamedan/Drottninggatan ut i min barndom. Här på det vackra 1700-talshuset fanns brevlådan där kungsbroborna postade sina brev. Bilen ägdes av en herr Bovin som hade cykelreparationsverkstad i bottenplanet på Wrangelska huset. Det fanns en tid en skylt i hans fönster med texten: "HITLER alla sina cyklar för renGÖRING." 40-tals-humor. Längst ner ser vi Wachtmeisterstatyn blicka ut över Stumholmen.

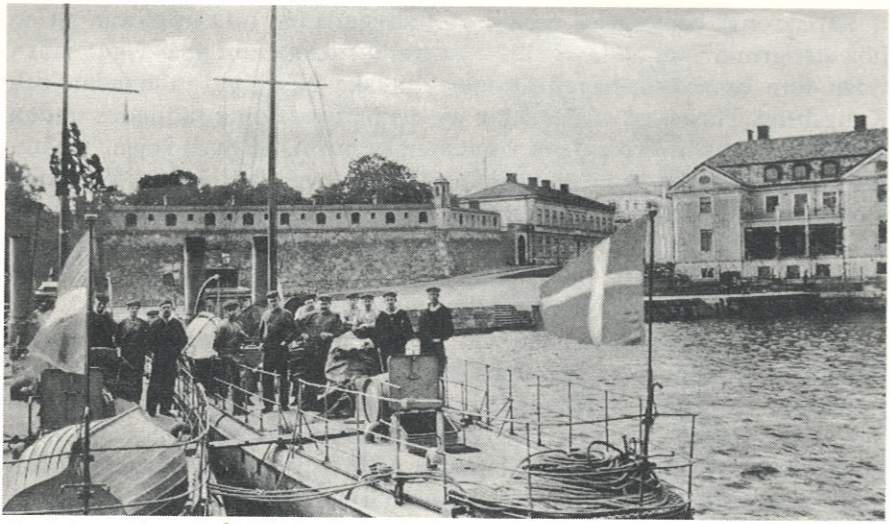

Kungsbron, t.h. nya Landshöfdingsresidenset, t.v. Flottans sjukhus.

Kungsbron, ägdes denna fastighet av disponenten på kakelfabriken, Andreasson. Von Otterska gården, som för övrigt var landshövdingeresidens åren 1783–89, uppfördes under tidigt 1700-tal av justitiarien Carl Rosenström. Den brutna takformen, typisk för 1700-talets senare hälft, visar att även detta hus genomgått förändring.

Många kända karlskronabor figurerar i husets ägandelängd. Denna fastighets historia vore värd en separat artikel men jag skall nöja mig med att nämna några ägare under åren, Landshövdingen Johan von Rajalin 1762, och något längre fram överstelöjtnanten von Köhler. Proviantmästaren Hollström som uppförde magasinet snett över gatan ägde huset från 1789. Kammarådet Schweder, amiral af Klint, kommendörkapten Freidenfäldt, kommendör Ankarcrona, amiral af Klercker, kommendörkapten Gyllenskjöld och överstelöjtnanten von Otter som fick ge huset namn. Det åldriga paret von Otter bodde ännu i huset då jag var liten. Barnbarnen, tvillingarna Kristina och Olof Bergelin hälsade på morföräldrarna sommartid och var mina lekkamrater. Den gamle mannen som titulerades baron von Otter berättade ibland fascinerande minnen från Oscar II:s dagar för oss barn.

Längst bort mot Drottningatan efter dessa båda nämnda hus kom det vackra Wrangelska huset, en reveterad byggnad, som i dag är ett minne blott. Föreningen Gamla Carlscrona kämpade hårt för att behålla detta. Jag minns att vi i styrelsen på 1970-talet sände in många skrivelser mot att huset stod och förföll. Som en parentes vill jag nämna att träden längs

Länsresidensets vaktmästareboställe som det såg ut sett från residenset 1943. Det var mitt barndomshem till 1952. Tomten intill residenset var obebyggd fram till krigsslutet.

Alamedan, Drottning- och Kyrkogatan planterats genom anslagna medel ur stadens brännvinsförsäljning.

Första århundradet i stadens historia, fram till den förödande branden, var hela Trossö bebyggt, så även marken framme vid Kungsbron, innan kajerna anlades. Där residenset nu ligger gick en smal gränd genom kvarteret, kallad gamla kaserngränden.

Runt Kungsbron vid residenset var alltid liv och rörelse. Under krigsåren hade Bore och Filip tilläggsplats vid kungsbropiren utanför residenset.

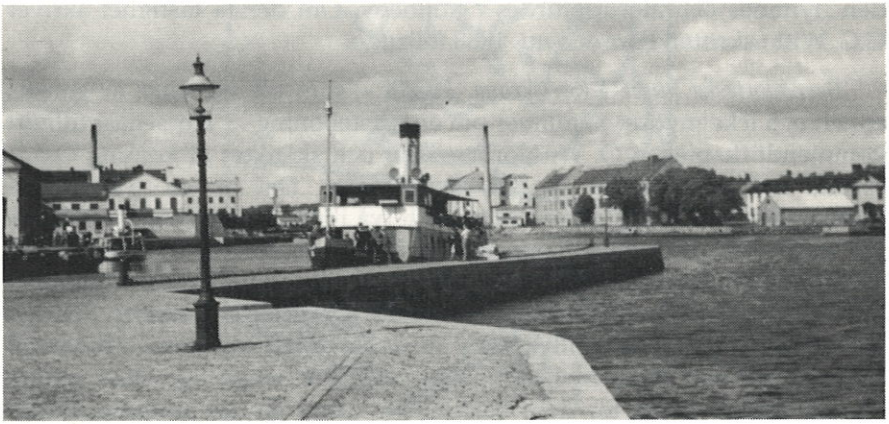

Bore vid kungsbropiren.

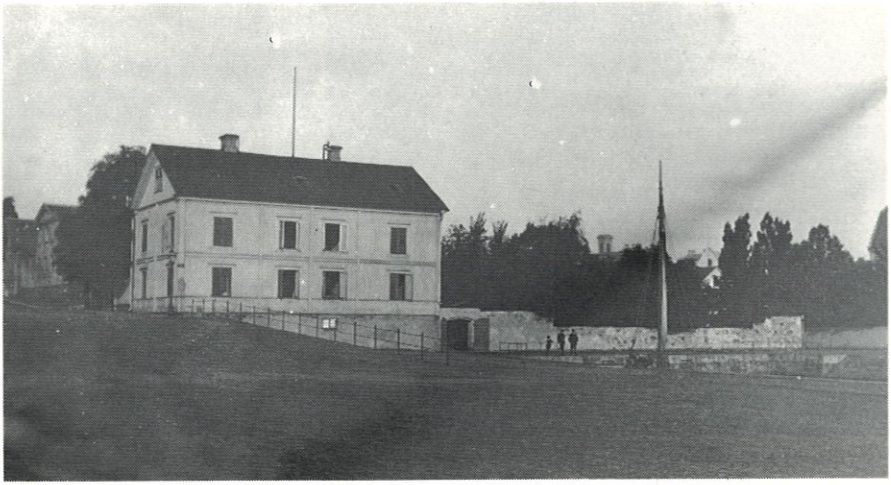

Kungsbron före sekelskiftet. Området är ännu ej stensatt. Det är skymning och tänt i prinshusets källarvåning.

Länsresidenset är dominant vid kungsbrokajen men är inte gammalt. Byggnaden uppfördes 1909–11 efter ritning av hovintendenten G. Lindgren. De landshövdingar som haft säte här är greve Axel Wachtmeister, Sven Hagströmer 1923–42, Erik Lindeberg 1942–47, Bertil Fallenius 1948–52, Erik von Heland 1952–61, Thure Andersson 1961–73, Camilla Odhnoff 1973–92, Ulf Lönnqvist 1992–.

Innan residenset uppfördes låg på platsen det s k prinshuset eller prins Bernadottes hus till vilket hörde en vacker trädgård. Delar av denna, bl a en kraftig bok fanns ännu kvar då jag var i uppväxtåren. Själva byggnaden flyttades och återuppfördes i Ronneby. Om denna fastighet skriver G.C. Witt i skriften Förr och nu, 1888 följande:

"*Bernadotteska huset i Karlskrona.* Huset – som till sitt yttre är ganska enkelt och icke mycket påminner om en fursteboning ... har senast tillhört kommendörkaptenen O. W. Nordensköld och skänktes af konung Oskar såsom troflofningsgåfva åt det Unga paret. Det är en tvåvåningsträbyggnad med fyra fönster i längd och två i bredd. Byggnaden, belägen vid en öppen plats nära hamnen, vid Grefbron, har en fri utsigt öfver Karlskronaredden; till den samma hör en väl vårdad inhägnad trädgård. – Till sitt sommarhem skall fursteparet hafva egendomen Verstorp i närheten af Karlskrona; men till hösten ämna de unga makarne inflytta till staden, i sitt eget hem, hvilket, ehuru i sitt yttre oansenligt, skall genom tro och kärlek blifva för dem ljusare och rikare än det stoltaste, praktfullaste palats. Dertill gifve Gud sin välsignelse!"

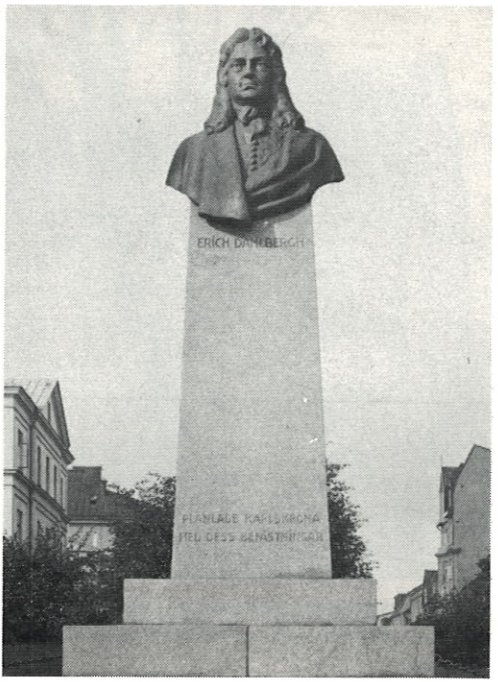

Mellan Residenset och Bastion Aurora finns en byst av Eric Dahlberg. Här mynnar Vallgatan ut i Kungsbron.

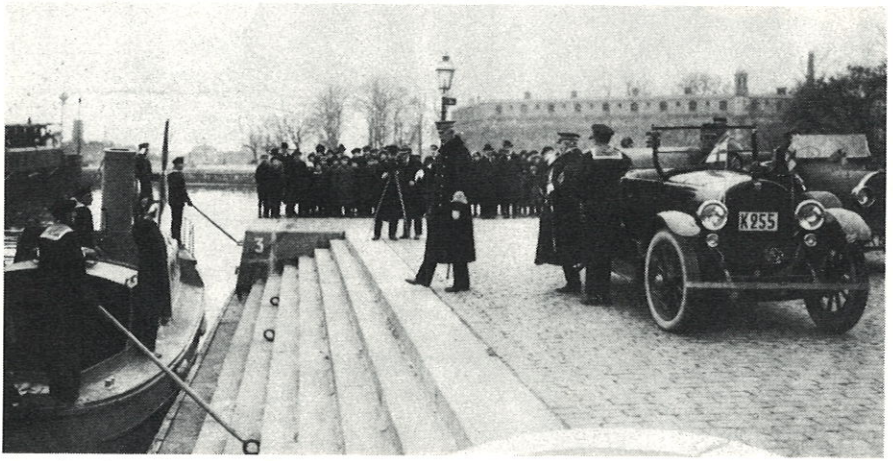

Kunglig glans över kungsbron 1921. Gustav V på väg att inspektera pansarbåtsdivisionen. Bilden hämtad ur Veckojournalen nr 48/1921.

Där Kungsbrogatan mynnade ut i Drottninggatan låg ett stort trähus som i min barndom ägdes av möbelarkitekten Natanael Elmblad. Från hans verkstad doftade gott av virke och hyvelspån.

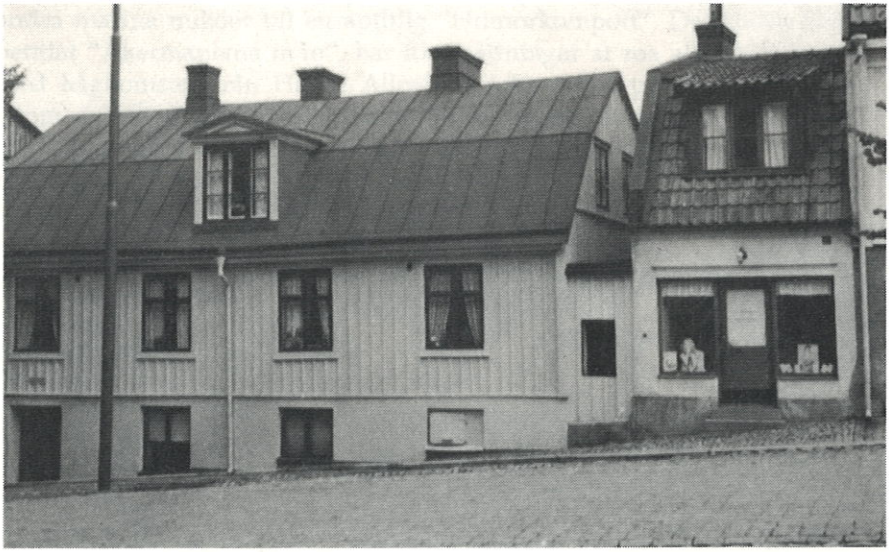

Den låga appareljen sträckte sig förbi fyra fastigheter, varav den ena var ett pyttelitet hus som inrymde en mjölkaffär.

Utanför "Elmblads hus" Kungsbrogatan nr 5, hörnan mot Drottninggatan, började på Drottninggatan, en låg apparelj, som höjde upp körbanan över trottoaren. Denna backe, upp mot flottans sjukhus, skottades aldrig vintertid mer än till hälften. Halva körbanan lämnades så att vi kungsbrobarn kunde åka kälke utför.

Just där Drottningatans backe började upp mot Vallgatan tappade ofta bilarna som transporterade koks och kol in på varvet kolbitar som gatans ungar snabbt plockade upp. Det var eftertraktat bränsle.

Väl framme på Vallgatan avslutar vi vår promenad vid det gamla Kungsbron, den stadsdel som i mycket bevarats som för 100 år sedan.

Barnensdagfirandet, 1902. Festtåget har just kommit upp för Drottninggatan och viker av in på Vallgatan där man passerar flottans sjukhus och kustartillerikasernen. (Sedermera bataljon af Trolle). I bakgrunden nere vid Kungsbron ser vi bastionen Aurora. Med denna glada bild lämnar vi Kungsbron att vila i minnen från fornstora dagar.

Styrelsens berättelse för år 1992

Styrelsen för Föreningen Gamla Carlscrona har vid sammanträde den 11 januari 1993 fastställt följande berättelse över föreningens verksamhet år 1992.

Styrelsen

Lennart Kloo	ordförande
Eva Malmgren	ledamot, vice ordförande, arkivarie
Göran Kockum	-"- , sekreterare
Sten A Petersson	-"- , redaktör, protokollförare
Åke Ulvesjö	-"- , klubbmästare
Hans-Göran Rydberg	-"- , matrikelansvarig
Anders Abrahamsson	-"- , filmansvarig
Erik Langemark	-"-
Åke Nordin	-"-
Wanja Magnusson	suppleant, kassör
Ulla Ehrlin	-"-
Marianne Gustavsson	-"-
Astrid Thiman	-"-

Revisorer

Eric Carlsson	ordinarie
Birger Fridh	-"-
Pia Abrahamsson	suppleant
Börje Persson	-"-

Valberedning

Gunnevi Petersson	sammankallande
Gun Ekedahl	
Gunnar Ekström	

Utskott, kommittéer

Inom styrelsen har funnits följande utskott/kommittéer:

1. Arbetsutskott	Sammankallande: Lennart Kloo
2. Programkommitté	Göran Kockum
3. Bokkommitté	Anders Abrahamsson
4. Marknadsföringskommitté	Göran Kockum
5. Redaktionskommitté	Sten A Petersson
6. Kommitté för stadsplane- och byggnadsfrågor	Lennart Kloo

Styrelsens verksamhet

Styrelsen har under året haft nio protokollförda sammanträden. Därutöver har utskotts- och kommittésammanträden ägt rum. Styrelsen har i olika frågor haft kontakt med Sveriges hembygdsförbund, Blekinge läns hembygdsförbund, länsmuseet, marinmuseet, länsstyrelsen, kommunala organ m fl myndigheter och organisationer. Yttranden har avgivits rörande av stadsarkitektkontoret utarbetade förslag till detaljplaner.

Ordföranden och vice ordföranden har deltagit i utbildning och konferenser som anordnats av Sveriges hembygdsförbund och Blekinge läns hembygdsförbund.

Föreningens medlemsantal

Den 31 december uppgick medlemsantalet till 4 618.

Årsavgiften

Även under 1992 har medlemsavgiften varit 25 kronor.

Medlemsmatrikel

Föreningens medlemsmatrikel har förts av Tambi Data i samarbete med Hans-Göran Rydberg, som av styrelsen utsetts till matrikelansvarig.

Årsmötet

Årsmötet ägde rum i Chapmanskolans aula måndagen den 23 mars. Som nya suppleanter i styrelsen invaldes Ulla Ehrlin, Marianne Gustavsson, Wanja Magnusson och Astrid Thiman.

Efter förhandlingarna höll Björn-Eyvind Swahn ett av vackra diabilder beledsagat föredrag om Torhamns udde.

Stipendier ur Björkholmens Baldersfond à 5.000 kronor utdelades till Gabriella Lundgren och Marcus Avre, som på tvärflöjt resp piano gav prov på sina talanger.

Till föreningen Lyckå kammarmusikfestivals vänner utdelades återstoden av det belopp, varmed Baldersfondens frikostige donator velat stödja kammarmusikfestivalen under åren 1990–92.

Ett stipendium om 5.000 kronor ur Jultomtefonden tilldelades Ann Söderström.

Övriga aktiviteter

1/2 Föredrag om Spanska sjukan av Sten-Eric Lindström. Sång av PRO-kören.
20/3 Årets stipendiater presenteras för press och radio.
25/4 Utflykt till Kalmar; samarrangemang med IOGT.

1/5 Revelj; samarrangemang med Björkholmens byalag.
23/5 Blekinge läns hembygdsförbunds årsmöte på Tjurkö.
6/6 Nationaldagen
18/6 Lövmarknaden
9/8 Carlskronadagen
16/8 Hembygdens dag i Vämöparken.
3/9 Stadsvandring på Möllebacken: Karlskrona kommunarkiv, f d Hattfabriken och HSB.
10/10 "Young People", barn- och ungdomskultur, Konserthuset.
19/11 Föredrag av Ulf Manhammar i Bokstugan: En resa i östra skärgården.
26/11 Årsbok -92 presenteras för press och radio i Läsesällskapets bibliotek.
29/11 Julskyltningssöndagen: öppet hus i föreningslokalen.

Vid 13 tillfällen har ordföranden hållit föredrag med diabilder för pensionärer, förskole- och lågstadieelever samt medlemmar i olika föreningar.

Dessutom har ordföranden vid 20 tillfällen medverkat vid utbildning angående Kultur i vården, som Karlskrona kommun anordnat för personal i hemtjänst och äldreomsorg.

Vid en barnomsorgsmässa i Karlskrona i november berättade ordföranden om hur barnen levde förr i tiden.

Föreningens vice ordförande har medverkat vid sammankomster med föredrag om Karlskrona samt lett stadsvandringar för skilda grupper.

Filmvisning har ägt rum hos ett par föreningar.

Föreningslokalen har varit tillgänglig för medlemmarna onsdagar kl 17–19 under månaderna januari–april och september–december.

Styrelsens ledamöter har lämnat service bl a i form av hänvisningar till bildmaterial och skriftliga källor.

Årsboken

Föreningens årsbok 1992 heter Resor till Carlskrona och innehåller elva reseberättelser från tiden 1750–1860, samlade och översatta av Torsten Samzelius. Boken är inbunden i rött tygband med guldtryck och omfattar 159 sidor. Medlemspriset är 175 kronor.

Medlemsbladet

"Kaulskroniten" har under 1992 utkommit med två 32-sidiga nummer.

Övrig trycksaksproduktion

Den 1 maj kunde vi som vanligt till deltagarna i reveljen dela ut ett trevligt kort, signerat av Hrr Svanstein och Bergström och bekostat av Sparbanken Kronan.

Slutord

Styrelsen vill framföra ett varmt tack till alla medlemmar som visat intresse för föreningens verksamhet och som därigenom stimulerat oss i vårt arbete.

Vi vill också uttrycka vår tacksamhet för allt stöd och vänligt gensvar från representanter för myndigheter, institutioner, organisationer och företag, som vi kommit i kontakt med.

Styrelsen för Föreningen Gamla Carlscrona

FOTOGRAFERA FREDAGEN DEN 14 MAJ!

För två år sedan uppmanades svenska folket
att skriva dagbok för den 14 maj.
Många lydde uppmaningen, och ett urval
bland de insända anteckningarna publicerades
i en bok med titeln "Intressant att leva".

I år har Nordiska museet och Sveriges hembygdsförbund
tänkt sig att vi skall fotografera
fredagen den 14 maj.

Gör så! Glöm bara inte att anteckna tid, plats, motiv,
fotograf o s v (gäller f ö även äldre foton,
som Du har där hemma)!

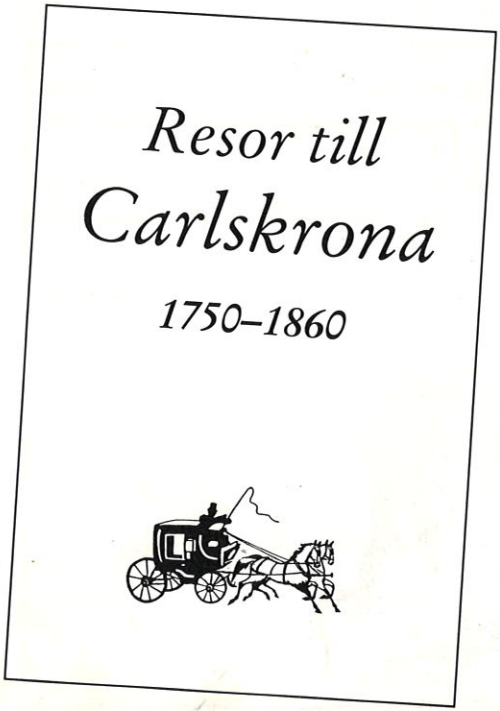

Årsboken 1992

Elva unika reseberättelser. Boken är inb. i rött tygband med guldtryck och omfattar 159 sid. Medlemspris 175:-.

Låt ljuv musik återuppstå!

Den förnäma orgeln, byggd 1936–37, i Chapmanskolans (f d Läroverkets) aula är i behov av en genomgripande renovering.

Styrelsen för Föreningen Gamla Carlscrona finner det angeläget att såväl skolans inre liv som musiklivet i Karlskrona berikas genom att orgeln åter blir brukbar.

Vi förutsätter att många medlemmar delar vår uppfattning och gärna vill lämna ett bidrag till den orgelfond, som man bildat för att bekosta projektet.

Sätt in en slant på föreningens postgirokonto 64 48 62-5 och anteckna *Orgelfonden* på talongen!

För styrelsen
Lennart Kloo
Ordförande